

Αθήνα, 20-10-2016
Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/1243-2/20-10-2016

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Α Π Ο Φ Α Σ Η 101/2016 (Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την 5.10.2016 και ώρα 10:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Αναπληρωτής Πρόεδρος, Γεώργιος Μπατζαλέξης, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής, Κωνσταντίνου Μενουδάκου, και τα αναπληρωματικά μέλη Παναγιώτης Ροντογιάννης, Χαράλαμπος Τσιλιώτης και Γρηγόριος Τσόλιας, ως εισηγητής, σε αναπλήρωση των τακτικών μελών Αντωνίου Συμβώνη, Σπυρίδωνα Βλαχόπουλου και Χαράλαμπου Ανθόπουλου, αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως, δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Παρούσες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Φερενίκη Παναγοπούλου, νομικός ελεγκτής - δικηγόρος, ως βοηθός εισηγήτρια και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1243/25-02-2016 ερώτημα (και τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα) και το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/2776/27-04-2016 συμπληρωματικό έγγραφο παροχής διευκρινίσεων που υποβλήθηκε από την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «First Data Hellas Ανώνυμη Εταιρεία Υπηρεσιών Επεξεργασίας και Συμμετοχών» (εφεξής: First Data), που εδρεύει στον Δήμο Διονύσου, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, ερωτά την Αρχή σχετικά με τη νομιμότητα επεξεργασίας ποινικών μητρώων γενικής χρήσεως εργαζομένων της. Με το ερώτημά της αυτό, η First Data υπέβαλε στην Αρχή ερώτημα σε σχέση με τη νομιμότητα επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων υπαλλήλων της στα τμήματα α) Τηλεφωνικό Κέντρο (Call Centre) και β) Τμήμα Υποστήριξης (Office) και συγκεκριμένα πιστοποιητικών ποινικού μητρώου γενικής χρήσεως και υπεύθυνων δηλώσεων περί μη καταδίκης για οποιοδήποτε οικονομικό έγκλημα.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και τις διευκρινίσεις από τη βοηθό εισηγητή, η οποία παρέστη χωρίς δικαίωμα ψήφου και αποχώρησε μετά τη συζήτηση της υποθέσεως και πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη αποφάσεως, κατόπιν διεξοδικής συζητήσεως,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, το άρθρο 9Α του Συν/τος ορίζει ότι «καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή, που συγκροτείται και λειτουργεί όπως νόμος ορίζει». Το άρθρο 5Α του Συν/τος ορίζει τα εξής: «1. Καθένας έχει δικαίωμα στην πληροφόρηση, όπως νόμος ορίζει. Περιορισμοί στο δικαίωμα αυτό είναι δυνατόν να επιβληθούν με νόμο μόνο εφόσον είναι απολύτως αναγκαίοι και δικαιολογούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας, καταπολέμησης του εγκλήματος ή προστασίας δικαιωμάτων και συμφερόντων τρίτων. 2. Καθένας έχει δικαίωμα συμμετοχής στην Κοινωνία της Πληροφορίας. Η διευκόλυνση της πρόσβασης στις πληροφορίες που διακινούνται ηλεκτρονικά, καθώς και της παραγωγής, ανταλλαγής και διάδοσής τους αποτελεί υποχρέωση του Κράτους, τηρουμένων πάντοτε των εγγυήσεων των άρθρων 9, 9Α και 19».

2. Επειδή, από τις διατάξεις των άρθρων 9Α του Συν/τος, που εκτέθηκαν ανωτέρω, 8 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), καθώς, επίσης, και της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, της Σύμβασης 108 του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Ν. 2472/1997, κατοχυρώνεται το ατομικό δικαίωμα του πληροφοριακού αυτοκαθορισμού, ήτοι η προστασία του ατόμου από την επεξεργασία των δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα.

3. Επειδή, κατά την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι περιορισμοί ατομικών δικαιωμάτων πρέπει να ορίζονται γενικώς και αντικειμενικώς με τυπικό νόμο ή κατόπιν ειδικής νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως με κανονιστική πράξη, να δικαιολογούνται από λόγους δημόσιου συμφέροντος, να είναι πρόσφοροι και αναγκαίοι για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού και να μη θίγουν τον πυρήνα του ατομικού δικαιώματος. Αντίστοιχα, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) έχει δεχθεί, ιδίως κατά την ερμηνεία του άρθρου 8 παρ. 2 της ΕΣΔΑ, ότι οποιαδήποτε επέμβαση (περιορισμός) στην ιδιωτική

ζωή του ατόμου από τη δημόσια εξουσία πρέπει να προβλέπεται σε νόμο, που φέρει τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της προσβασιμότητας (*accessibility*) και της προβλεψιμότητας των συνεπειών του (*foreseeability*). Η νομολογία αυτή απηχεί την αρχή της νομιμότητας, που διέπει τη δράση της δημόσιας διοικήσεως, υπό την έννοια ότι η αρμοδιότητα των δημόσιων αρχών πρέπει να προβλέπεται από νόμο και να ασκείται σύμφωνα με το νόμο.

4. Επειδή, το άρθρο 15 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι: «*Συνιστάται Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Αρχή), με αποστολή την εποπτεία της εφαρμογής του παρόντος νόμου και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται κάθε φορά*».

5. Επειδή, το άρθρο 19 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: «*Η Αρχή έχει τις εξής ιδίως αρμοδιότητες: (...) (ιγ') (...) Εξετάζει επίσης αιτήσεις του υπευθύνου επεξεργασίας με τις οποίες ζητείται ο έλεγχος και η εξακρίβωση της νομιμότητας της επεξεργασίας. (...)*».

6. Επειδή, το άρθρο 2 στοιχ. (α'), (γ') και (δ') του Ν. 2472/1997 ορίζει για τους σκοπούς του νόμου αυτού την έννοια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ως κάθε πληροφορία, που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων, δηλαδή στο φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, καθόσον μπορεί να προσδιορισθεί αμέσως ή εμμέσως, και την επεξεργασία τους ως κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο (...), όπως η συλλογή, η καταχώρηση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, ή συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλειδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή. Εξάλλου, το άρθρο 2 στοιχ. (β') του Ν. 2472/1997 ορίζει κατά τρόπο περιοριστικό τις κατηγορίες των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, μεταξύ των οποίων είναι και τα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες.

7. Επειδή, η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, εναρμονιζόμενη, ιδίως, με τις διατάξεις των άρθρων 9Α, 25 παρ. 1 και 28 του Συν/τος, 8 και 7 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6 της Οδηγίας 95/46/ΕΕ, ρητά ορίζει ότι: «*Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για*

καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...).».

8. Επειδή, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 5 και 7 του Ν. 2472/1997 προκύπτει ότι η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία απλών και ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, καταρχήν, εφόσον το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Ωστόσο, η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τόσο των απλών όσο και των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου τους, στις περιπτώσεις που περιοριστικά προβλέπει ο νόμος. Ειδικότερα, επιτρέπεται, για τα μεν απλά δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. (ε') και για τα ευαίσθητα δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. (γ') του Ν. 2472/1997. Συγκεκριμένα επιτρέπεται, στην πρώτη περίπτωση όταν «η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών», στη δε δεύτερη, όταν «η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου».

9. Επειδή, με τις διατάξεις αυτές καθιερώνονται ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη. Συνακόλουθα, τόσο για τα απλά όσο και για τα ευαίσθητα δεδομένα, πρέπει ο σκοπός επεξεργασίας να είναι νόμιμος, σαφής και καθορισμένος, και τα δεδομένα να μην υπερβαίνουν το σκοπό της επεξεργασίας.

10. Επειδή, με την Γνωμοδότηση υπ' αριθμ. 4/2013 η Αρχή έκρινε ότι είναι σύμφωνη με το ν. 2472/1997 η συλλογή προσωπικών δεδομένων των εργαζομένων σε ασφαλιστική εταιρεία σχετικά με ποινικές τους καταδίκες, εφόσον αυτά

συλλέγονται δια της υποβολής υπεύθυνης δήλωσης και όχι με απευθείας συλλογή αντιγράφων του ποινικού μητρώου, αφορούν ποινικά αδικήματα που συνδέονται άμεσα με την φύση των καθηκόντων του υποκειμένου των δεδομένων και αφορούν θέσεις που έχουν σχέση με την κύρια οικονομική και παραγωγική δραστηριότητα της εργοδότης εταιρείας.

11. Επειδή, οι ρυθμίσεις για το ποινικό μητρώο περιέχονται κατά βάση στο Ένατο Βιβλίο του ΚΠΔ (άρθρα 573 επ.). Σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 576 ΚΠΔ: «1. Οι υπηρεσίες που τηρούν ποινικό μητρώο εκδίδουν από αυτό δύο τύπους αντιγράφων: α) το αντίγραφο δικαστικής χρήσης, β) το αντίγραφο γενικής χρήσης. 2. Στο αντίγραφο δικαστικής χρήσης καταχωρίζεται το περιεχόμενο όλων των δελτίων ποινικού μητρώου εκτός από εκείνα που έχουν παύσει να ισχύουν σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο του προηγούμενου άρθρου. 3. Στο αντίγραφο γενικής χρήσης καταχωρίζεται το περιεχόμενο όλων των δελτίων ποινικού μητρώου, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, εκτός από εκείνα: α) που αναγράφουν χρηματική ποινή ή ποινή φυλάκισης έως έξι μήνες, μετά την πάροδο τριών ετών. β) που αναγράφουν ποινή φυλάκισης πέραν των έξι μηνών ή ποινή περιορισμού σε ψυχιατρικό κατάστημα, μετά την πάροδο οκτώ ετών. γ) που αναγράφουν κάθειρξη, μετά την πάροδο είκοσι ετών. 4. Οι προθεσμίες της προηγούμενης παραγράφου αρχίζουν από την απότιση της ποινής. Αν επήλθε μεταγενέστερη καταδίκη για πλημμέλημα ή κακούργημα, οι προθεσμίες αυτές αρχίζουν από την απότιση της νέας ποινής....»

12. Επειδή, περαιτέρω, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 575 ΚΠΔ σχετικά με την έννοια αντιγράφου ποινικού μητρώου: «Με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 1, 3 και 4 του άρθρου 577, όπου ο νόμος προβλέπει την έκδοση και τη χορήγηση αντιγράφου οποιουδήποτε τύπου ή αποσπάσματος ποινικού μητρώου, παρέχεται αντίγραφο γενικής χρήσης». Οι δε διατάξεις του άρθρου 577 ΚΠΔ ρυθμίζουν τα της έκδοσης αντιγράφων δικαστικής και γενικής χρήσεως και προβλέπεται η δυνατότητα έκδοσης αντιγράφων δικαστικής χρήσεως κατά τρόπο περιοριστικό, ως προς τις αρχές στις οποίες χορηγούνται τα αντίγραφα και τον σκοπό της χορηγήσεως

13. Επειδή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 576 παρ. 3 ΚΠοινΔ «Στο αντίγραφο [ποινικού μητρώου] γενικής χρήσης καταχωρίζεται το περιεχόμενο όλων των δελτίων ποινικού μητρώου, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, εκτός από εκείνα:

α) που αναγράφουν χρηματική ποινή ή ποινή φυλάκισης έως έξι μήνες, μετά την πάροδο τριών ετών.

β) που αναγράφουν ποινή φυλάκισης πέραν των έξι μηνών ή ποινή περιορισμού σε ψυχιατρικό κατάστημα, μετά την πάροδο οκτώ ετών.

γ) που αναγράφουν κάθειρξη, μετά την πάροδο είκοσι ετών.»

14. Επειδή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 19 παρ. 1 στοιχ. (ιγ') του Ν. 2472/1997, η Αρχή έχει αρμοδιότητα να κρίνει επί του ως άνω ερωτήματος της First Data, ως υπευθύνου επεξεργασίας, όσον αφορά τη νομιμότητα της επεξεργασίας που αναφέρεται σ αυτό, καθόσον: (1) οι πληροφορίες, που συλλέγουν από τους εργαζομένους της και επεξεργάζονται περαιτέρω οι αρμόδιες υπηρεσίες της εν λόγω εταιρείας σχετικά με τα ποινικά τους μητρώα ή τις υπεύθυνες δηλώσεις περί ανυπαρξίας καταδίκης συνιστούν ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των υποκειμένων τους, όπως ρητά προκύπτει από τις διατάξεις του άρθρου 2 στοιχ. (β') του Ν. 2472/1997. (2) τα προαναφερόμενα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υφίστανται περισσότερες διαδοχικές και διακριτές επεξεργασίες (συλλογή, καταχώριση, οργάνωση, διατήρηση ή αποθήκευση, τροποποίηση, εξαγωγή, χρήση, συσχέτιση ή συνδυασμό, διασύνδεση, δέσμευση, διαγραφή, καταστροφή), σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 2 στοιχ. (δ') του Ν. 2472/1997, (3) τα προαναφερόμενα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τηρούνται σε αρχεία, τα οποία είναι όντως διαρθρωμένα, υπό την έννοια των διατάξεων των άρθρων 2 στοιχ. (ε') και 3 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, καθόσον είναι προσιτά στους αρμόδιους υπαλλήλους της First Data, ως υπευθύνου επεξεργασίας, με κριτήριο, τουλάχιστον, το ονοματεπώνυμο του ενδιαφερόμενου εργαζόμενου.

15. Επειδή, η εταιρεία First Data ισχυρίζεται, σχετικά με τη νομιμότητα επεξεργασίας πιστοποιητικών ποινικών μητρώων γενικής χρήσεως εργαζομένων της ή υπευθύνων δηλώσεών τους για την απουσία ποινικής τους καταδίκης, ότι είναι απαραίτητη η επεξεργασία των σχετικών δεδομένων καθότι οι εν λόγω υπάλληλοι έχουν πρόσβαση σε προσωπικά δεδομένα πελατών προσέτι δε έχουν και δυνατότητα τροποποίησης των σχετικών δεδομένων. Γι' αυτόν δε τον λόγο η εταιρεία ζητεί να της γνωστοποιείται οποιοδήποτε αδίκημα κι όχι μόνο τυχόν τελεσθέντα αδικήματα, συναφή με την φύση της εργασίας των εν λόγω υπαλλήλων.

16. Επειδή, όπως προκύπτει από το διευκρινιστικό έγγραφο της εταιρείας, η First Data θα είναι αποκλειστική υπεύθυνη επεξεργασίας δεν θα προβεί δε σε ουδεμία διαβίβαση δεδομένων ή διασταύρωση αυτών με άλλες λίστες.

17. Επειδή, από τις προαναφερόμενες διατάξεις του άρθρου 577 ΚΠΔ προκύπτει ότι στις περιοριστικά αναφερόμενες στις διατάξεις αυτές περιπτώσεις έκδοσης αντιγράφων δικαστικής χρήσεως σαφώς περιλαμβάνονται και περιπτώσεις πρόσληψης, διορισμού ή ανάληψης υπηρεσίας, αλλά αυτές αφορούν κατά βάση σε δημόσιες υπηρεσίες ή σε νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα ή σε οργανισμούς ή σε επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και, μάλιστα, εφόσον υπάρχει σχετική ρητή νομοθετική ρύθμιση. Στις περιπτώσεις αυτές, τα αντίγραφα ποινικών μητρώων δύναται να αναζητηθούν και με βάση τις διατάξεις για την αυτεπάγγελτη αναζήτηση πιστοποιητικών. Όσον αφορά τον ιδιωτικό τομέα, πάντοτε υπό την επιφύλαξη της ύπαρξης σχετικής ρητής νομοθετικής ρύθμισης, επιτρέπεται η έκδοση αντιγράφων δικαστικής χρήσεως για πρόσληψη σε τράπεζες ή και σε επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, εφόσον αυτές δεν βρίσκονται υπό κρατικό έλεγχο.

18. Επειδή, στον τομέα της ιδιωτικής οικονομίας, υπάρχουν περιπτώσεις υπάρξεως ρητών νομοθετικών ρυθμίσεων, οι οποίες επιβάλλουν για τη θεμιτή άσκηση συγκεκριμένων οικονομικών ή επαγγελματικών δραστηριοτήτων είτε σε μέλη της διοίκησης νομικών προσώπων, που ασκούν τις εν λόγω δραστηριότητες, είτε σε εργαζόμενους αυτών των νομικών προσώπων είτε και στις δύο κατηγορίες φυσικών προσώπων την απουσία ποινικής καταδίκης, τουλάχιστον για ορισμένες κατηγορίες εγκλημάτων. Σχετικά παραδείγματα, πέρα από τον προαναφερόμενο τραπεζικό τομέα, συναντώνται σε εταιρείες παροχής υπηρεσιών ασφαλείας (εταιρείες *security*), στις χρηματιστηριακές εταιρείες, στις εταιρείες ενημέρωσης οφειλετών για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις, κλπ. Η υποβάλλουσα το ερώτημα εταιρεία δραστηριοποιείται «στην παροχή υπηρεσιών επεξεργασίας δεδομένων καρτών και συναλλαγών (συναλλαγών με πιστωτική κάρτα, σε μηχανήματα ATM ή POS) εκτύπωσης και φακέλωσης αντιγράφων λογαριασμών, τηλεφωνικής εξυπηρέτησης πελατών, υποστήριξης συναλλαγών κλπ. προς πιστωτικά ιδρύματα εγκατεστημένα στην Ελλάδα ή στην αλλοδαπή» όπως αναφέρει στο υπόμνημα της,. Ειδικότερα οι σκοποί της εταιρίας αναφέρονται λεπτομερώς στο άρθρο 2 του καταστατικού της, το οποίο παρατίθεται αμέσως κατωτέρω.

Ειδικότερα, το άρθρο 2 του Καταστατικού αυτής αναφέρει ότι σκοποί της εταιρείας είναι: «(α) Η μηχανογράφηση επιχειρήσεων, η μελέτη και η εφαρμογή διαφόρων συστημάτων μηχανογράφησης, η οργάνωση επιχειρήσεων, η εκπόνηση προγραμμάτων, η εισαγωγή, η μίσθωση μηχανημάτων μηχανοργάνωσης ως και η επεξεργασία πληροφοριών και λοιπών στοιχείων για λογαριασμό τρίτων, β) Η παροχή

υπηρεσιών συντηρήσεως ηλεκτρονικών υπολογιστών, αναλύσεως, εφαρμογών και συντάξεως προγραμμάτων, η παροχή υπηρεσιών εμπειρογνώμονα, συμβούλου οργανισμών, καθώς και κάθε συναφής εργασία ή υπηρεσία, (γ) Η παροχή υποστήριξης μηχανογραφικών κέντρων σε περίπτωση αδυναμίας λειτουργίας τους λόγω καταστροφής, βλάβης ή άλλης αιτίας, η παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικού κέντρου πληροφορικής, η παροχή υπηρεσιών, οργανώσεως, αναλύσεως, προγραμματισμού και εκπαίδευσέως στη χρήση μηχανογραφικών εφαρμογών, (δ) Η Παραγωγή –Εκτύπωση –Επισήμανση –Φακελοποίηση παντός τύπου Εντύπων, συμπεριλαμβανομένων Αξιόγραφων -Εισιτηρίων-Καρτών-Ταυτοτήτων, (ε) Η εμπορία υλικών και προϊόντων τρίτων (Κάρτες-Δελτία-Έντυπα-Φάκελα), (στ) Η συναρμολόγηση και παραγωγή ηλεκτρονικών υπολογιστών, μηχανογραφικών συστημάτων και παρεμφερών ειδών σε βιομηχανική ή βιοτεχνική κλίμακα καθώς και η εισαγωγή-εξαγωγή και εμπορία αναλώσιμων ειδών γραφείου και Η/Υ., (ζ) Η επεξεργασία και εκτύπωση χάρτου, (η) Η παροχή υπηρεσιών διαχείρισης Έργων και προώθησης πωλήσεων, (θ) Η παροχή υπηρεσιών υποστήριξης τεχνικής λειτουργίας πληροφοριακών και ηλεκτρονικών συστημάτων, (ι) Η εκπόνηση μελετών σχεδίασης και υλοποίησης τεχνολογιών πληροφορικής, (ια) Η αγορά, απόκτηση και προστασία δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών χρήσης τεχνολογιών κλπ. και συνεκμετάλλευσης κάθε φύσεως συστημάτων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, (ιβ) Η αντιπροσώπευση Οίκων εξωτερικού ή εσωτερικού με παρεμφερή τρόπο, (ιγ) Η μελέτη της αγοράς, η παρουσίαση και πρόταση λύσεων ασφαλιστικής κάλυψης των αναγκών του πελάτη ή των πελατών για την κατάρτιση ασφαλιστικών συμβάσεων με ασφαλιστικές επιχειρήσεις ή ασφαλιστικούς πράκτορες ή μεσίτες ή συντονιστές ασφαλιστικών συμβούλων, για τη διεύρυνση των εργασιών τους έναντι αμοιβής (ασφαλιστικός σύμβουλος), (ιδ) η απόκτηση κι εκμετάλλευση συμμετοχών σε ημεδαπές επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως της νομικής μορφής της, οι οποίες ασχολούνται στον τομέα της πληροφορικής, συμπεριλαμβανομένων, χωρίς περιορισμό, υπηρεσιών που σχετίζονται με συστήματα πληρωμών, εφαρμογές επιχειρήσεων και κάθε είδος υπηρεσιών υποστήριξης και υπηρεσιών τηλεφωνικής εξυπηρέτησης, και (ιε) η εισαγωγή, εξαγωγή και εμπορία χάρτου και η αντιπροσώπευση οίκων εισαγωγής, εξαγωγής και εμπορίας χάρτου.» Στο πλαίσιο των σκοπών αυτών οι υπάλληλοι του Call Centre «παρέχουν υπηρεσίες εξυπηρέτησης πελατών των πιστωτικών ιδρυμάτων/ πελατών της Εταιρείας αναφορικά με πιστωτικές/χρεωστικές κάρτες και δάνεια εκδόσεως των τελευταίων (λ.χ. πληροφορίες τελευταίων συναλλαγών, διαθέσιμα υπόλοιπα κλπ.), δηλώσεις απώλειας κάρτας και υποβολή αιτήματος φραγής της, παροχή

τηλεφωνικής έγκρισης συναλλαγών, λήψη και διαχείριση παραπόνων, προειδοποιήσεις για απάτη, υπηρεσίες υποστήριξης χρηστών *web banking*, υπηρεσίες υποστήριξης χρηστών *phone banking*». Οι δε υπάλληλοι του Back Office παρέχουν υπηρεσίες αναφορικά «με θέματα διαχείρισης και επεξεργασίας αιτήσεων εκδόσεως καρτών και δανείων, μεταβολών σε λογαριασμούς καρτών και δανείων, καθυστερήσεων αποπληρωμής οφειλών, αιτημάτων για υπαγωγή σε ρύθμιση οφειλών».

19. Επειδή, στο πλαίσιο αυτό πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη η ανάγκη σεβασμού δύο προστατευόμενων ατομικών δικαιωμάτων, που κατοχυρώνονται και από την ΕΣΔΑ (άρθρο 6 παρ. 2):

(1) Καταρχάς, η τήρηση του τεκμηρίου αθωότητας του υπόπτου ή κατηγορουμένου. Η διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης ή η άσκηση ποινικής δίωξης, ακόμη και η μη αμετάκλητη καταδίκη του κατηγορουμένου δεν συνεπάγονται την μη εφαρμογή του τεκμηρίου της αθωότητας, σύμφωνα με το οποίο ο κατηγορούμενος τεκμαίρεται αθώος μέχρι της έκδοσης αμετάκλητης απόφασης η οποία περιέχει την κρίση ότι είναι ένοχος (βλ. ΕΔΔΑ, Παραπονιάρης κατά Ελλάδας της 25/9/08, παρ. 30, αρ. προσφ. 42132/06).

Στο πεδίο των εργασιακών σχέσεων, όπου, αφενός, είναι δυνατή η καταγγελία της εργασιακής σχέσης μετά από υποβολή μήνυσης σε βάρος του εργαζομένου για τυχόν από μέρους του τέλεση αξιόποινης πράξης και, αφετέρου, εφαρμόζεται ο θεσμός της διαθεσιμότητας, ως επιεικέστερη λύση έναντι εκείνης της καταγγελίας, καθίσταται επιτακτικότερη η τήρηση του τεκμηρίου της αθωότητας. .

(2) Ακολούθως, η προστασία της ανθρώπινης αξίας, που καλύπτει και τους ποινικά καταδικασθέντες και επιβάλλει, επίσης, τη μέριμνα για την κοινωνική τους επανένταξη. Μία αυστηρή και άτεγκτη απαίτηση απουσίας – και μάλιστα, οποιασδήποτε – ποινικής καταδίκης δύναται να οδηγήσει σε απώλεια κάθε δυνατότητας κοινωνικής επανένταξης, ακόμα και στη βάση άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας ως αυτοαπασχολούμενου.

Από τη σκοπιά του δικαίου της προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα αυτό το ενδεχόμενο προσκρούει στην αρχή της αναλογικότητας των δεδομένων εν όψει του βασικού σκοπού επεξεργασίας, που συνίσταται στη διαφύλαξη εννόμων συμφερόντων της εργοδότης εταιρείας, και στο δικαίωμα στη λήθη. Εξάλλου, έκφανση του δικαιώματος στη λήθη συναντάται και στις ρυθμίσεις των άρθρων 575, 576 και 578 ΚΠΔ για το περιεχόμενο και τη χρονική ισχύ των (αντιγράφων) ποινικών μητρώων. Επιβάλλεται, συνεπώς, ο αναγκαίος

συγκερασμός ανάμεσα στα δύο προαναφερόμενα συνταγματικά προστατευόμενα αγαθά και σε εκείνα της εργοδότης εταιρείας, καθώς επίσης και στις υποχρεώσεις της εργοδότης εταιρείας, ως υπεύθυνου επεξεργασίας, που απορρέουν και από τις διατάξεις του άρθρου 10 παρ. 2 του Ν. 2472/1997, που ορίζει ότι: «(...) 2. Για τη διεξαγωγή της επεξεργασίας ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να επιλέγει πρόσωπα με αντίστοιχα επαγγελματικά προσόντα που παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις από πλευράς τεχνικών γνώσεων και προσωπικής ακεραιότητας για την τήρηση του απορρήτου. (...)».

20. Επειδή, εξάλλου η Οδηγία της Αρχής 115/2001 για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των εργαζομένων περιέχει (σελ. 14) αναφορές στη συλλογή και περαιτέρω επεξεργασία πληροφοριών σχετικά με το ποινικό μητρώο των ενδιαφερομένων εργαζομένων: *«Για ορισμένες θέσεις εργασίας είναι απαραίτητη η συλλογή και επεξεργασία δεδομένων που αφορούν τις ποινικές διώξεις και καταδίκες ενός προσώπου. Επισημαίνεται πάντως ότι η συλλογή και επεξεργασία είναι θεμιτή και νόμιμη μόνο εφόσον το είδος των δεδομένων αυτών συνδέεται άμεσα με την συγκεκριμένη απασχόληση και είναι απολύτως απαραίτητα για τη λήψη συγκεκριμένης απόφασης στο συγκεκριμένο πλαίσιο (π.χ. ποινικό μητρώο για εργαζόμενους που διαχειρίζονται χρήματα, για εκπαιδευτικούς κλπ.) Λόγω της φύσεως των δεδομένων αυτών και του βαθμού προσβολής που ενέχει η χρήση τους, αυτά πρέπει να συλλέγονται απευθείας και μόνον από τον εργαζόμενο ή τον υποψήφιο».*

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή κρίνει ότι στις περιπτώσεις στις οποίες δεν υπάρχει σαφής, ρητή και ειδική νομοθετική πρόβλεψη για την απουσία ποινικής καταδίκης για συγκεκριμένα εγκλήματα, η συλλογή και επεξεργασία πληροφοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από υποψήφιους προς εργασία ή προς κατάληψη θέσης σχετικά με απουσία ποινικής καταδίκης είναι δυνατό να λάβει χώρα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. (γ') του Ν. 2472/1997. Προκειμένου, ωστόσο, να πληρούται και η θεμελιώδης αρχή της αναλογικότητας των δεδομένων εν όψει του προβαλλόμενου σκοπού επεξεργασίας, δηλαδή τη διαφύλαξη των εννόμων συμφερόντων της εργοδότης εταιρείας, πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(1) Οι πληροφορίες σχετικά με την απουσία ποινικής καταδίκης πρέπει να συλλέγονται απευθείας και μόνον από τον εκάστοτε ενδιαφερόμενο εργαζόμενο ή υποψήφιο, δια της υποβολής υπεύθυνης δήλωσης για την ανυπαρξία αμετάκλητης

καταδίκης υπό την επιφύλαξη του άρθρου 576 παρ. 3 ΚΠοινΔ, ως προς το περιεχόμενο των αντιγράφων ποινικού μητρώου γενικής χρήσεως, με την έννοια ότι η αναφερόμενη στην υπεύθυνη δήλωση ανυπαρξία καταδίκης αφορά πράξεις η καταδίκη στις οποίες εμφανίζεται στο ποινικό μητρώο γενικής χρήσεως υπό την προϋπόθεση ότι σχετίζονται με την οικονομική και παραγωγική δραστηριότητα της εταιρείας και με τα καθήκοντα του υποψηφίου ή εργαζόμενου.

(2) Αποκλείεται η συλλογή και περαιτέρω επεξεργασία αντιγράφων ποινικού μητρώου γενικής χρήσεως, καθόσον υπερβαίνει τον προβαλλόμενο σκοπό επεξεργασίας. Και τούτο, ιδίως διότι τιαυτή επεξεργασία δύναται να αποκαλύψει την ύπαρξη ποινικών καταδικών, που δεν έχουν σχέση με την κύρια οικονομική και παραγωγική δραστηριότητα της εργοδότης εταιρείας, ως υπευθύνου επεξεργασίας.

(3) Η συλλογή και περαιτέρω επεξεργασία των ως άνω υπευθύνων δηλώσεων επιτρέπεται όχι για όλες τις κατηγορίες προσωπικού, αλλά μόνο για εκείνες που έχουν σχέση με την κύρια οικονομική και παραγωγική δραστηριότητα της εργοδότης εταιρείας, ως υπευθύνου επεξεργασίας, όπως τα καθήκοντα των εργαζομένων των κατηγοριών αυτών προκύπτουν από τις συμβάσεις εργασίας τους και καθορίζουν το κύριο επάγγελμά τους, λαμβανομένων υπόψη και των διατάξεων του ΠΔ 156/1994 για την υποχρέωση του εργοδότη να ενημερώνει τον εργαζόμενο για τους όρους που διέπουν τη σύμβαση ή τη σχέση εργασίας. Οι εν λόγω κατηγορίες μπορεί να οριοθετηθούν ως εξής: υπάλληλοι των τμημάτων: α) Τηλεφωνικό Κέντρο (Call Centre) και β) Τμήμα Υποστήριξης (Office).

(4) Ο χρόνος τηρήσεως των δεδομένων για τους ήδη εργαζομένους πρέπει να προσδιοριστεί στα πέντε έτη από τη λήξη της εργασιακής σχέσεως, ενώ για τους υποψήφιους προς εργασία, οι οποίοι τελικώς δεν προσελήφθησαν στους έξι μήνες από την ολοκλήρωση της διαδικασίας προσλήψεως (ανακοίνωση προσληφθέντων).

Ο Αν. Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατσαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου